

**A**

Dotační program  
na zateplování a ekologické vytápění domů  
2009–2012

# **Příručka pro žadatele o dotaci z programu Zelená úsporám Část A – zateplení**



# Obsah

|  |           |
|--|-----------|
| <b>1 Práce s příručkou</b>   | <b>2</b>  |
| <b>2 Úvod</b>  | <b>3</b>  |
| <b>3 Základní informace o programu</b>                                 | <b>5</b>  |
| <b>4 Předkládání žádosti o podporu a její administrace</b>             | <b>6</b>  |
| 4.1 Žádost o dotaci  | 6         |
| 4.2 Projekt, odborný posudek   | 7         |
| 4.3 Podání žádosti   | 8         |
| 4.4 Vyrozumění o poskytnutí podpory                                    | 9         |
| 4.5 Realizace opatření   | 9         |
| 4.6 Ukončení realizace   | 9         |
| 4.7 Smlouva o poskytnutí podpory                                       | 10        |
| 4.8 Veřejná podpora  | 11        |
| 4.9 Postup při kombinaci podpor z programů Nový panel a Zelená úsporám | 12        |
| 4.10 Časté otázky  | 13        |
| <b>5 A. Úspory energie na vytápění</b>                                 | <b>14</b> |
| 5.1 A.1 Celkové zateplení  | 14        |
| 5.2 Časté otázky   | 19        |
| 5.3 A.2 Dílčí zateplení  | 20        |
| 5.4 Časté otázky   | 23        |
| 5.5 Postup při provedení přístavby nebo nástavby                       | 24        |
| 5.6 Dotační bonus  | 24        |
| 5.7 Časté otázky   | 25        |
| <b>6 Slovníček pojmů a zkratk</b>                                      | <b>26</b> |
| <b>Přílohy</b>   | <b>37</b> |
| Požadavky na minimální rozsah projektu                                 | 37        |
| Seznam typizovaných konstrukčních soustav                              | 40        |

# 1 Práce s příručkou

Základním dokumentem, kterým se program Zelená úsporám (dále jen Program) řídí, je směrnice Ministerstva životního prostředí č. 9/2009 o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky v rámci programu Zelená úsporám (dále jen Směrnice).

Touto směrnicí vás na dalších stránkách provedeme. Její citace jsou označeny takto. Vysvětlíme veškerá její ustanovení tak, aby vám nic nebránilo v úspěšném podání žádosti, splnění všech podmínek a získání finanční podpory pro vaše opatření.

Příručka je rozdělena do 4 částí (svazků). Tato část podává informace o oblasti podpory A Programu Zelená úsporám – Úspora energie na vytápění:

- A.1. Celkové zateplení
- A.2. Dílčí zateplení

Každá z částí má v poslední kapitole uveden slovníček pojmů a zkratk s výkladem jejich významu, případně se způsobem jejich určení nebo výpočtu.

Další informace získáte na webových stránkách Programu [www.zelenausporam.cz](http://www.zelenausporam.cz), případně na krajských pracovištích Státního fondu životního prostředí České republiky (dále SFŽP).

## 2 Úvod

V oblasti A podporuje program Zelená úsporám opatření vedoucí k úsporám energie na vytápění prostřednictvím celkového nebo dílčího zateplení rodinných nebo bytových domů. Podporu mohou dostat jejich majitelé. V případě celkového zateplení budou podpořena opatření na panelových i nepanelových domech. Na dílčí zateplení se dotace dává jen majitelům domů nepanelové technologie.

### VÝHODY ZATEPLOVÁNÍ

Zateplovat dům chceme většinou proto, abychom ušetřili náklady na vytápění. To ale není jediná věc, se kterou nám zateplení může pomoci. Lze jím někdy vyřešit problém vlhkých skvrn na stěnách (je-li vlhkost způsobena srážením vodních par, např. z vaření, na studených obvodových zdech). Zateplení výrazně přeruší tepelné mosty v obvodových konstrukcích (např. prochládání stěny přes železobetonový překlad). Podstatně také omezuje tepelné namáhání konstrukcí, což je především u panelových domů důležitá vlastnost.

### NA CO SE PODPORA VZTAHUJE

Mezi podporovaná opatření v programu Zelená úsporám patří:

- zateplení vnějších stěn,
- zateplení střechy / stropu pod půdou,
- zateplení podlahy,
- výměna oken a dveří,
- instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla.

Při splnění níže uvedených podmínek Program podpoří různé kombinace těchto opatření nebo i jejich částečnou realizaci.

### KDO A KDE VÁM PORADÍ

Rozhodnutí o zateplení konstrukcí, výměně oken nebo osazení nuceného větrání a způsobu jejich provedení není jednoduché, a jistě proto přivítáte pomoc při rozhodování. Pro první informace se můžete obrátit na krajská pracoviště SFŽP nebo na energetická konzultační a informační střediska ([www.mpo-efekt.cz](http://www.mpo-efekt.cz)). Dalším důležitým pomocníkem vám bude odborník na zpracování projektu, kterého najdete v databázi České komory autorizovaných inženýrů a techniků ([www.ckait.cz](http://www.ckait.cz)) nebo v seznamu České komory architektů ([www.cka.cc](http://www.cka.cc)).

## PODÁNÍ ŽÁDOSTI

Formuláře žádosti o podporu získáte na každém krajském pracovišti Státního fondu životního prostředí ČR nebo na webových stránkách Programu ([www.zelenausporam.cz](http://www.zelenausporam.cz)). Fyzické osoby nepodnikající (občané) mohou formulář dostat také na pobočkách bank, které jsou do Programu zapojeny.

Žádost podávají občané na pobočce banky (poté co si nechají zkontrolovat projekt a technické přílohy na krajském pracovišti SFŽP). Fyzické osoby podnikající a právnické osoby (družstva, SVJ, obce, podnikatelé, firmy...) odevzdají žádost včetně projektu a všech příloh výhradně na krajských pracovištích SFŽP.

## PODMÍNKY PŘIDĚLENÍ PODPORY

Opatření musí realizovat firma zařazená v Seznamu odborných dodavatelů. Výrobky nebo technologie, které chcete použít, vyberte ze Seznamu výrobků a technologií. Oba seznamy jsou zveřejněny na webových stránkách Programu ([www.zelenausporam.cz](http://www.zelenausporam.cz)). Realizaci projektu je třeba zvládnout do 18 měsíců od vyrozumění o poskytnutí podpory.

Po dokončení investiční akce zajděte tam, kde jste podávali žádost. Prokážete se vyrozuměním o poskytnutí podpory, předložíte faktury s tzv. položkovým rozpočtem a potvrzením o jejich zaplacení a doložíte, že realizace projektu byla dokončena.

Do 4 týdnů dostanete smlouvu o poskytnutí podpory. Peníze pak budou přibližně do měsíce od podpisu smlouvy převedeny na váš účet, jehož číslo jste uvedli v žádosti.

## 3 Základní informace o programu

Program Zelená úsporám vyhlašuje Ministerstvo životního prostředí a jeho administrací je pověřen Státní fond životního prostředí. Program je zaměřen nejen na podporu instalací zdrojů vytápění s využitím obnovitelných zdrojů energie, ale také na podporu investic do energetických úspor při rekonstrukcích i v novostavbách. Podporuje kvalitní zateplování rodinných a bytových domů, náhradu neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla, instalaci těchto zdrojů do nízkoenergetických novostaveb a také novou výstavbu v pasivním energetickém standardu.

### DOBA PRO ČERPÁNÍ DOTACÍ

Podpora v rámci programu Zelená úsporám je nastavena tak, že prostředky mohou být průběžně čerpány po celé období od vyhlášení Programu do 31. prosince 2012. Žádosti o podporu budou přijímány do konce trvání Programu nebo do vyčerpání jeho finančních prostředků. Nelze však žádat o podporu opatření dokončených před vyhlášením Programu. To znamená, že opatření, která mají kolaudační souhlas, nebo oznámení o užívání stavby, nebo předávací protokol, nebo protokol o uvedení zařízení do trvalého provozu vystavené před 1. 4. 2009, nemohou dostat dotaci.

### KDO MŮŽE O DOTACE ŽÁDAT

Oprávněnými žadateli o podporu jsou vlastníci rekonstruovaných a nově budovaných rodinných a bytových domů, kteří dům využívají nebo budou využívat k bydlení nebo k poskytování bydlení třetím osobám, tedy:

- fyzické osoby podnikající i nepodnikající (OSVČ, občané),
- společenství vlastníků bytových jednotek,
- bytová družstva,
- města a obce (včetně městských částí),
- podnikatelské subjekty (s. r. o., a. s., v. o. s. apod.),
- případně další právnické osoby.

Žadatelem o podporu může být pouze osoba, která je majitelem nebo spolumajitelem obytného domu a je takto zapsána v katastru nemovitostí a která bude rodinný nebo bytový dům po dobu 15 let užívat k bydlení nebo poskytování bydlení, k čemuž se zaváže čestným prohlášením. Pokud bude žadatel dům v období těchto 15 let prodávat, musí ve smlouvě tuto podmínku přenést na nového vlastníka.

# 4 Předkládání žádosti o podporu a její administrace

Postup získání dotace je jednoduchý a lze jej rozdělit do několika kroků. V této kapitole se dozvíte, které kroky to jsou v oblasti podpory A. Úspory energie na vytápění, jak dlouho mohou trvat, na co při podávání žádosti nesmíte zapomenout a co vás při tom čeká.

## 4.1 Žádost o dotaci

Nejprve si řekněme, kdy můžete o dotaci žádat, jakou formou a kde dostanete formuláře žádosti.

### KDY ŽÁDAT

Žádost o podporu se podává před zahájením realizace opatření, v jeho průběhu nebo po ukončení realizace opatření, a to do 12 měsíců od jeho ukončení (od oznámení o užívání stavby nebo od vydání kolaudačního souhlasu, popř. předávacího protokolu). Podpora je definitivně přiznaná po ukončení realizace opatření a doložení splnění požadovaných podmínek podle Přílohy č. 1/2 část A.

O navýšení podpory formou bonusu se žádá současně s podáním žádostí, na jejichž kombinaci se poskytuje dotační bonus dle Přílohy č. 1/2 část D. Podpora je definitivně přiznaná po ukončení realizace opatření a doložení splnění požadovaných podmínek podle Přílohy č. 1/2 části A a C.

### KDE ZÍSKAT FORMULÁŘ

Formuláře žádosti o podporu získáte na každém krajském pracovišti Státního fondu životního prostředí ČR nebo na webových stránkách Programu ([www.zelenausporam.cz](http://www.zelenausporam.cz)). Fyzické osoby nepodnikající (občané) mohou formulář dostat také na pobočkách bank, které jsou do Programu zapojeny (jejich přehled je uveden na webových stránkách Programu [www.zelenausporam.cz](http://www.zelenausporam.cz)). Pro každé opatření v oblasti A v kombinaci s opatřením v oblasti C se podává samostatná žádost. Žádost dokážete vyplnit sami. Spolu s ní je potřeba přiložit vyplněný formulář krycího listu, ve kterém se uvádějí technické údaje. Jeho zpracování provede vámi vybraný odborník s autorizací (viz dále 4.2).

Požádat o podporu tedy lze v kterémkoli okamžiku zateplování – při jeho přípravě, v jeho průběhu, a dokonce do jednoho roku po jeho ukončení (které však musí být po 1. 4. 2009). Podporu dostanete ve všech případech až po dokončení veškerých prací a doložení jejich ukončení, a to například oznámením o užívání stavby nebo kolaudačním souhlasem, popř. předávacím protokolem. Protože je pro přidělení dotace nutno splnit technické podmínky, je dobré připravovat žádost již před zahájením realizace opatření. Vyvarujete se tak případných problémů, které se daly snadno řešit v projektu, ale těžko se již napravují na zatepleném domě.

## 4.2 Projekt, odborný posudek

### AUTORIZOVANÝ ODBORNÍK

Na zpracování projektu si najdete odborníka. Poradí vám, zda vámi plánované opatření může splnit podmínky Programu. Zpracuje vám projekt a odborný posudek a pomůže s vyplněním krycího listu technických parametrů k žádosti. Příslušného odborníka najdete v databázi České komory autorizovaných inženýrů a techniků ([www.ckait.cz](http://www.ckait.cz)) nebo v seznamu České komory architektů ([www.cka.cz](http://www.cka.cz)). Odborný posudek může rovněž zpracovat energetický auditor nebo zpracovatel průkazu energetické náročnosti budovy (v rozsahu svých působností stanovených zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií – [www.mpo-enex.cz/experti/](http://www.mpo-enex.cz/experti/)).

### PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE – MINIMÁLNÍ ROZSAH

K žádosti o poskytnutí dotace se přikládá projektová dokumentace. Z té je patrný rozsah a způsob provedení podporovaných opatření, případně osazení podporovaného zařízení, technologie nebo výrobku. Projektová dokumentace má být zpracovaná dle projektových a technických podkladů výrobce/dodavatele instalovaného zařízení. Dokumentace je zároveň podkladem k výpočtu požadované dotace.

Tento minimální rozsah dokumentace (projektu) je nutné předložit vždy, tj. i v případě, že stavební úprava nebo udržovací práce nevyžadují stavební povolení ani ohlášení. Pokud je minimální rozsah dokumentace (projektu) požadované Programem součástí projektové dokumentace pro stavební povolení či ohlášení, stačí předložit tuto projektovou dokumentaci.

Krycí listy jsou ke stažení na webových stránkách Programu ([www.zelenausporam.cz](http://www.zelenausporam.cz)). Minimální rozsah projektu pro oblast A je uveden v příloze 1 této části příručky. Obsah odborného posudku pro oblast A.1 Celkové zateplení je uveden v kapitole 5.1.2 a pro oblast A.2 Dílčí zateplení pak v kapitole 5.3.2.

### STAVEBNĚTECHNICKÉ POSOUZENÍ

U bytových domů je nutné navíc provést stavebnětechnické posouzení budovy. Toto posouzení se dokládá posudkem zpracovaným autorizovanou osobou v oboru pozemních staveb, technika prostředí staveb nebo statiky a dynamiky staveb, která má nejméně 5 let praxe ve výstavbě nebo projektování domů a jejich změn. (Takového odborníka najdete např. v databázi České komory autorizovaných inženýrů a techniků – [www.ckait.cz](http://www.ckait.cz).) Pokud toto stavebnětechnické posouzení doporučí provedení sanace statiky a opravu vnějšího pláště budovy, vlastník domu je povinen provést veškerá doporučená opatření, která jsou nutná pro kvalitní realizaci podpořeného opatření. Pro žádost o podporu na celkové zateplení panelových bytových domů se vztahují ustanovení Přílohy I/13.

## STANOVISKO K ŽÁDOSTI O POSKYTNUTÍ FINANČNÍ PODPORY

Pro žádost o dotaci v oblasti A.1 pro panelový bytový dům je navíc ještě třeba vyžádat si souhlasné „stanovisko k žádosti o poskytnutí finanční podpory“ k vašemu projektu. Toto stanovisko je nezbytnou přílohou žádosti o podporu z programu Zelená úsporám na panelový dům. Seznam osob oprávněných vydávat stanovisko k žádosti (poradenská informační střediska, dále jen PIS) a více informací o programu Nový panel naleznete na webových stránkách Státního fondu rozvoje bydlení ([www.sfrb.cz](http://www.sfrb.cz)).

### 4.3 Podání žádosti

#### KDE PODAT A CO SI VZÍT S SEBOU

Nyní se můžeme věnovat tomu, kam je potřeba jít a které doklady vzít s sebou při vlastním podání žádosti o dotaci.

Projekt se předkládá k posouzení na krajském pracovišti Fondu. Na základě kladného stanoviska Fondu se následně žádost podává na pracovišti subjektu, který je pověřen její další administrací.

#### FYZICKÉ OSOBY NEPODNIKAJÍCÍ

Pro fyzické osoby nepodnikající (občany) tedy platí, že s krycím listem a projektem včetně odborného posudku, případně včetně stanoviska k žádosti o poskytnutí finanční podpory pro panelový bytový dům, musí nejprve navštívit krajské pracoviště SFŽP. Tam předložené dokumenty pracovníci posoudí a potvrdí. Pokud v nich budou chyby, pracovníci krajského pracoviště vám poradí, jak je odstranit.

Krajské pracoviště vás poté vyzve, abyste si posouzené dokumenty vyzvedli. K posouzeným dokumentům přidáte vyplněnou žádost včetně ostatních požadovaných příloh a předáte je pracovníkovi ve vybrané bance, čímž podání žádosti dokončíte.

#### FYZICKÉ OSOBY PODNIKAJÍCÍ A PRÁVNICKÉ OSOBY

Fyzické osoby podnikající a právnické osoby (družstva, SV), obce, podnikatelé, firmy, ...) musí žádost včetně projektu a všech příloh odevzdávat na krajském pracovišti SFŽP.

Žádost podejte ve dvou vyhotoveních, z nichž jedno vám bude potvrzeno bankou nebo krajským pracovištěm SFŽP a vráceno pro vaše potřeby.

Žádosti o podporu se přijímají do 31. 12. 2012 nebo do vyčerpání finančních prostředků Programu.

## 4.4 Vyrozumění o poskytnutí podpory

Přibližně do 70 dnů od podání žádosti dojde k jejímu schválení a vy obdržíte vyrozumění o poskytnutí podpory. Vyrozumění bude kromě jiného obsahovat číslo žádosti a maximální částku, kterou můžete získat jako dotaci. Pokud se při samotné realizaci opatření neodchýlíte od původního záměru a uděláte vše správně, obdržíte plnou dotaci. Poskytovaná částka podpory ale nemůže překročit výši investičních nákladů.

## 4.5 Realizace opatření

Realizaci investice můžete začít třeba ihned po podání žádosti. Od data vydání rozhodnutí o poskytnutí podpory máte v oblasti A na provedení plánovaného opatření 18 měsíců, maximálně však do 31. 12. 2012. Když vám jsou přiznány dotace v kombinaci dvou oblastí, vždy se řiďte delší lhůtou. V případě kombinace A.1/A.2 (celkové, nebo dílčí zateplení) + C.1 (zdroj na biomasu nebo tepelné čerpadlo) a/nebo A.1/A.2 (celkové, nebo dílčí zateplení) + C.3 (solárně-termické kolektory) to bude vždy 18 měsíců.

V oblasti podpory A je nutné, aby systémy a výrobky, které se v rámci realizace opatření použijí, byly registrovány v Seznamu výrobků a technologií. Toto není nutné v případě opravy (repare) stávajících otvorových výplní. V tom případě zpracovatel projektu musí doložit výpočet hodnoty součinitele prostupu tepla těmito otvorovými výplněmi.

Opatření musí být realizováno firmami registrovanými v Seznamu odborných dodavatelů.

Vaše opatření tedy musí provést firma zařazená v Seznamu odborných dodavatelů (SOD). Výrobky nebo technologie, které chcete použít, vybírejte ze Seznamu výrobků a technologií (SVT). Oba seznamy jsou zveřejněny na webových stránkách Programu ([www.zelenausporam.cz](http://www.zelenausporam.cz)). Pokud z jakéhokoliv důvodu chcete vybrat firmu, která v seznamu není, požádejte ji, aby se do něj nechala zapsat. Totéž platí pro výrobky a technologie, které může výrobce nebo dovozce nechat zaregistrovat do seznamu.

## 4.6 Ukončení realizace

### ŽÁDOST PODANÁ PŘED REALIZACÍ OPATŘENÍ

Pokud jste podali žádost před realizací opatření a dostali vyrozumění o poskytnutí podpory, zajděte po dokončení investiční akce do banky, kde se prokážete vyrozuměním o poskytnutí podpory, předložíte faktury s tzv. položkovým rozpočtem a potvrzením o jejich zaplacení a doložíte, že realizace

projektu byla dokončena. A to tím, že předložíte buď kolaudační souhlas, nebo oznámení o užívání stavby, nebo předávací protokol, nebo protokol o uvedení zařízení do trvalého provozu.

Fyzické osoby podnikající a právnické osoby (bytová družstva, SVJ, obce, podnikatelé, ...) faktury a další výše uvedené doklady předkládají přímo na krajském pracovišti SFŽP. Pro všechny žadatele platí, že ukončení realizace opatření dokládají na stejných pracovištích banky nebo SFŽP, kde žádost podávali.

## ŽÁDOST PODANÁ PO REALIZACI OPATŘENÍ

Pokud jste s podáním žádosti čekali na dokončení realizace, shromážděte si veškeré potřebné dokumenty, o kterých byla řeč v předchozích podkapitolách. Jsou to žádost, projekt vč. odborného posudku, krycí list a případně další potřebné přílohy žádosti. Fyzické osoby nepodnikající (občané) půjdou nejprve s krycím listem a projektem včetně odborného posudku, případně včetně stanoviska k žádosti o poskytnutí finanční podpory pro panelový bytový dům, na krajské pracoviště SFŽP. Tam pracovníci dokumenty posoudí a potvrdí. K posouzeným dokumentům přidáte vyplněnou žádost včetně ostatních požadovaných příloh i z ukončené investiční akce (faktury s tzv. položkovým rozpočtem a potvrzením o jejich zaplacení a doklad o ukončení realizace projektu) a předáte je pracovníkovi ve vybrané bance.

## 4.7 Smlouva o poskytnutí podpory

Pokud jste podali žádost před realizací opatření, bude vám zhruba do 4 týdnů doručena smlouva ve třech vyhotoveních. Všechny tři kopie smlouvy podepište a jeden podpis nechte úředně ověřit notářem. Dvě kopie smlouvy (jednu s ověřeným podpisem) zašlete Státnímu fondu životního prostředí ČR (přímo na odbor GIS).

V případě podání žádosti po dokončení realizace bude probíhat celý proces schválení dotace s lhůtou 70 dnů. Pak teprve vám bude zaslána smlouva.

Na základě Smlouvy, doložení ukončení realizace opatření (např. oznámení o užívání stavby, kolaudační souhlas nebo předávací protokol), faktury za nákup materiálu a provedení prací a potvrzení o jejich zaplacení vyplatí pověřený subjekt nebo Fond přiznanou výši podpory na účet uvedený ve Smlouvě. Předložené doklady budou předány Fondu k archivaci.

Podpora pak bude přibližně do měsíce převedena na účet, jehož číslo jste uvedli v žádosti. Musíte být majiteli tohoto účtu.

## 4.8 Veřejná podpora

Právnícká osoba nebo fyzická osoba podnikající (bytová družstva, SVJ, obce, podnikatelé, ...) nesmí podle legislativy EU dostat veřejnou podporu v nadměrné výši. Veřejnou podporou se rozumí každá podpora poskytnutá v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby, a pokud ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Za státní prostředky se na základě judikatury ES považují i ostatní veřejné zdroje (tedy i dotace z programu Zelená úsporám).

V programu Zelená úsporám lze poskytovat dotace ve třech režimech veřejné podpory, které jsou slučitelné s právními předpisy EU. Je to v režimu *de minimis* (200 tis. EUR), podle Blokové výjimky a po omezenou dobu také podle Dočasného rámce (500 tis. EUR) – viz níže. Maximální výše podpory zároveň omezena podmínkami uvedenými v příloze č. 1/3 Směrnice (výše podpory) a limitem 100 milionů Kč pro jeden subjekt.

### DE MINIMIS

Celková výše podpory *de minimis* udělená jednomu subjektu nesmí přesáhnout částku 200 000 EUR během jakéhokoli tříletého období. Tento strop platí pro všechny formy veřejné podpory *de minimis* čerpané daným subjektem, tedy bez ohledu na jejich cíl, čerpá-li tedy podnik podporu *de minimis* v rámci více projektů a/nebo od více poskytovatelů. Subjektem se v tomto případě myslí jeden žadatel.

### BLOKOVÁ VÝJIMKA

Nařízení Komise č. 800/2008 umožňuje podnikům a podnikatelům čerpat dotace na dosažení úspor energie (oblasti A a B). Výše podpory nesmí přesáhnout 40 % způsobilých nákladů u malých podniků a podnikatelů, 30 % u středních podniků a podnikatelů a 20 % u ostatních podniků a podnikatelů.

Nařízení dále umožňuje podnikům čerpat dotace na podporu energie z obnovitelných zdrojů energie (oblast C). Intenzita podpory nesmí přesáhnout 65 % způsobilých nákladů u malých podniků a podnikatelů, 55 % u středních podniků a podnikatelů a 45 % u ostatních podniků a podnikatelů.

### DOČASNÝ RÁMEC

Podporu upravuje Sdělení Komise – Dočasný rámec Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize (2009/C 16/01). Tímto rozhodnutím Evropská komise uznává, že Česká republika byla zasažena krizí jako celek a příjemce tuto skutečnost nemusí dokazovat jednotlivě. Maximální výše podpory je ekvivalent 500 tis. EUR pro jeden podnik v období 1. 1. 2008 až 31. 12. 2010.

## 4.9 Postup při kombinaci podpor z programů Nový panel a Zelená úsporám

Podporu z programů Nový panel a Zelená úsporám je možné kombinovat. Je ale nutné, aby žadatel splnil obě následující podmínky:

- Na zateplení bytového domu bude využívat dotaci z programu Zelená úsporám.
- Na ostatní opravy (mimo zateplení) bude využívat dotaci či záruku z programu Nový panel.

Pokud bude zateplení podpořeno dotací z programu Zelená úsporám, nelze už tedy na ně dostat podporu z programu Nový panel. Toto rozdělení se řeší na úrovni jednotlivých položek rozpočtu.

Podání žádosti by mělo proběhnout před realizací opatření. Kromě žádosti k tomu budete potřebovat projekt, krycí list a odborný posudek, stavebnětechnické posouzení pro bytové domy a pro panelové domy stanovisko k žádosti o poskytnutí finanční podpory vystavené PIS (poradenské informační středisko programu Nový panel). Mezi další přílohy patří i souhlasné prohlášení vlastníků. V případě společenství vlastníků bytových jednotek musí s realizací opatření a dotací z programu Zelená úsporám souhlasit alespoň 75% všech majitelů bytů v domě. SVJ může formulář souhlasného prohlášení spoluvlastníků nahradit zápisem ze shromáždění, které schválilo opatření, s podepsanou prezenční listinou a úředně ověřenými podpisy předsedy výboru a dalšího člena výboru. V případě bytového družstva určují podíl souhlasu a osobu pověřenou jednáním stanovou družstva. Formulář souhlasného prohlášení vlastníků může družstvo nahradit zápisem ze shromáždění, které opatření schválilo, s podepsanou prezenční listinou a úředně ověřeným podpisem pověřeného jednatele družstva. Pokud jsou v domě i byty v osobním vlastnictví, bude bytové družstvo potřebovat i jejich souhlas. Postačí přitom získat 75% souhlas všech vlastníků bytů v příslušném domě (tj. včetně bytového družstva).

Podpory z obou programů lze poskytovat v různých režimech veřejné podpory (Bloková výjimka, Dočasný rámec, *de minimis*). Současné poskytnutí záruky a dotace z programu Nový panel a dotace z programu Zelená úsporám je přípustné za předpokladu, že budou respektována omezení stanovená pro jednotlivé režimy podpory. Pro optimální využití možností podpory, které oba programy nabízejí, je nutno volit správné pořadí uzavírání jednotlivých smluv o podpoře. Pořadí podání žádostí o podporu není rozhodující.

Bližší informace o programu Nový panel naleznete na webových stránkách Státního fondu rozvoje bydlení ([www.sfrb.cz](http://www.sfrb.cz)) nebo Českomoravské záruční a rozvojové banky, a. s. ([www.cmzrb.cz](http://www.cmzrb.cz)).

## 4.10 Časté otázky

**Vztahuje se dotace i na rekonstruovaný dům zkolaudovaný v roce 2008 na podzim, ale zateplení a fasáda mají výjimku, že musí být dokončeny do 2 let?**

- Dotace se vztahuje pouze na akce ukončené po 1. 4. 2009, jejichž ukončení je doloženo např. kolaudačním rozhodnutím bez závad. Pokud zateplením odstraňujete závady uvedené v kolaudačním rozhodnutí před tímto datem, dotace se na dům nevztahuje.

**Je možné podat žádost ve fázi rozestavěnosti (v průběhu zateplování), nebo je nutné počkat až na dokončení zateplení?**

- Žádost je možné podat před realizací, v průběhu realizace i po jejím ukončení. Nutným předpokladem je předložení projektu, výpočtu měrné roční potřeby tepla na vytápění před realizací a po ní a dalších náležitostí.

# 5 A. Úspory energie na vytápění

Zateplování, výměna oken a dveří, instalace centrálního větrání s rekuperací mohou být různě provedeny. Aby bylo rozdělování dotací spravedlivé a transparentní, jsou stanoveny podmínky, které musí každý projekt pro získání dotace splnit. V této kapitole se seznámíte jak s těmito podmínkami, tak také se způsobem, jak jejich splnění prokážete.

## 5.1 A.1 Celkové zateplení

### 5.1.1 Podmínky pro získání dotace

Povězme si nejprve, jaká opatření jsou v této oblasti podpořena, kdo může žádat a jaké při tom musí splnit technické podmínky.

V této oblasti jsou podporována opatření (mj. zateplení obvodových, případně vnitřních konstrukcí, výměna nebo úprava otvorových výplní apod.) vedoucí k dosažení energeticky úsporného standardu budovy. Podmínkou poskytnutí podpory je dosažení vypočtené měrné roční potřeby tepla na vytápění (tedy bez vlivu účinnosti otopné soustavy) u rodinných domů nejvýše 70 kWh/m<sup>2</sup> podlahové plochy, u bytových domů pak nejvýše 55 kWh/m<sup>2</sup> podlahové plochy. Zároveň je požadováno snížení vypočtené hodnoty měrné roční potřeby tepla na vytápění po realizaci zateplení alespoň o 40 % oproti stavu před jeho realizací.

Obě podmínky tedy musí být splněny zároveň. Jak snížení měrné roční potřeby tepla o minimálně 40 %, tak dosažení nejvýše stanovených hodnot této měrné roční potřeby tepla (70 kWh/m<sup>2</sup> pro rodinné domy, 55 kWh/m<sup>2</sup> pro domy bytové). Jedná se o vypočtené hodnoty, není tedy nutné znát skutečnou potřebu tepla v domě před realizací.

#### VÝPOČET MĚRNÉ POTŘEBY TEPLA

Měrná potřeba tepla na vytápění je vypočtené množství tepla v kWh vztažené k 1 m<sup>2</sup> podlahové plochy budovy, které je za rok potřeba dodat do místností na vytápění. Nezahrnuje v sobě účinnost otopné soustavy a zdroje tepla.

#### VVÝŠE DOTACE

Vyšší podpora je poskytována v případě dosažení vypočtené měrné roční potřeby tepla na vytápění u rodinných domů nejvýše 40 kWh/m<sup>2</sup> podlahové plochy a u bytových domů nejvýše 30 kWh/m<sup>2</sup>

podlahové plochy. Tyto hodnoty budou u většiny objektů dosažitelné pouze s použitím systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla.

V této oblasti podpory mohou žádat o dotaci vlastníci rodinných a bytových domů.

Výše dotace je uvedena v příloze č. 1/3 Směrnice (najdete ji ve společné části příručky). Pro oblast A.1 je uvedena zde.

| Podporovaná opatření   | Jednotka dotace   | Výše dotace |
|--|-------------------|-------------|
| <b>Rodinné domy (RD)</b>   |                   |             |
| A.1 Celkové zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 40 % a dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 70 kWh/m <sup>2</sup> | Kč/m <sup>2</sup> | 1 550       |
| A.1 Celkové zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 40 % a dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 40 kWh/m <sup>2</sup> | Kč/m <sup>2</sup> | 2 200       |
| <b>Bytové domy (BD)</b>  |                   |             |
| A.1 Celkové zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 40 % a dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 55 kWh/m <sup>2</sup> | Kč/m <sup>2</sup> | 1 050       |
| A.1 Celkové zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 40 % a dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 30 kWh/m <sup>2</sup> | Kč/m <sup>2</sup> | 1 500       |

Podpora je přidělována formou dotace jako fixní částka na m<sup>2</sup> podlahové plochy zateplené budovy, nebo její části. Podpora bude poskytnuta na nejvýše 350 m<sup>2</sup> podlahové plochy u rodinných domů a na nejvýše 120 m<sup>2</sup> na jednu bytovou jednotku u bytových domů.

Pokud má rodinný dům podlahovou plochu větší než limit 350 m<sup>2</sup>, budou veškeré výpočty stanoveny pro skutečnou podlahovou plochu, ale výše dotace bude určena pouze pro 350 m<sup>2</sup>. Maximální výše dotace pro rodinný dům při dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 70 kWh/m<sup>2</sup> tak je 350 m<sup>2</sup> × 1 550 Kč/m<sup>2</sup> = 542 500 Kč. Obdobný postup se použije u bytového domu.

## STAVEBNĚTECHNICKÉ POSOUZENÍ PRO BYTOVÉ DOMY

Provedení zateplení u bytového domu je technicky o něco složitější, a proto jsou v Programu kladeny mírně náročnější podmínky pro jeho přípravu tak, aby bylo zabezpečeno kvalitní a trvanlivé provedení podpořeného zateplení.

U bytových domů je požadováno provedení stavebnětechnického posouzení budovy před podáním žádosti o podporu v této oblasti podpory.

Toto posouzení se dokládá posudkem zpracovaným autorizovanou osobou v oboru pozemních staveb, technika prostředí staveb nebo statika a dynamika staveb, která má nejméně 5 let praxe ve výstavbě nebo projektování domů a jejich změn. Pokud toto stavebnětechnické posouzení doporučí provedení sanace statiky a opravu vnějšího pláště budovy, vlastník domu je povinen provést

veškerá doporučená opatření, která jsou nutná pro kvalitní realizaci podpořeného opatření. Pro žádost o podporu na celkové zateplení panelových bytových domů se vztahují ustanovení přílohy I/13 (uvedena v 5.1.3).

## POSTUPNÉ ZATEPLOVÁNÍ

Dům lze zateplit v etapách. Nejprve můžete provést dílčí zateplení a získat na ně dotaci. Pokud v dalších letech (nejpozději však do 31. 12. 2012) zateplování dokončíte a dosáhnete splnění obou podmínek pro celkové zateplení (tj. 40% úspora + dosažení příslušné hodnoty měrné potřeby tepla na vytápění v kWh/m<sup>2</sup>.rok) v porovnání se stavem před začátkem dílčího zateplení, můžete získat doplnění dotace do výše komplexního zateplení.

V případě, že na stejný objekt již byla poskytnuta podpora na provedení dílčího zateplení (podoblast podpory A.2), bude přidělená dotace odpovídat rozdílu mezi plnou dotací na provedení zateplení v podoblasti A.1 a již poskytnutou dotací na provedení dílčího zateplení. V tomto případě se požadavek na snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění alespoň o 40 % počítá oproti stavu před realizací dílčího zateplení.

Vezměme si jako příklad rodinný dům o podlahové ploše 120 m<sup>2</sup>. Při dílčím zateplení bude první rok provedeno zateplení obvodových stěn a výměna oken, čímž se sníží měrná roční potřeba tepla o 37 %, což bez problémů postačuje na dotaci A.2 ve výši 102 000 Kč. Po dokončení zateplení střech a podlahy se sníží potřeba tepla na 64 kWh/m<sup>2</sup>. Celkem bude snížení měrné potřeby tepla o 81 % a obě podmínky oblasti A.1 tak budou splněny. Dotace bude činit 186 000 Kč (při plné výši v A.1) – 102 000 Kč (již vyplaceno) = 84 000 Kč.

## PANELOVÉ DOMY

Dodatkem č. 1 k přílohám Směrnice bylo pro panelové bytové domy doplněno následující.

U projektů na zateplení bytových domů postavených v některé z typizovaných konstrukčních soustav uvedených v Příloze č. 1 nařízení vlády č. 299/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je vyžadováno stanovisko poradenských a informačních středisek zřízených podle ust. § 3 odst. 4 nařízení vlády č. 299/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Ta ověří splnění podmínek stanovených v ust. § 3 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. a) a b) a odst. 4 nařízení vlády č. 299/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (program Nový panel). Další podmínky pro poskytování podpory na zateplení panelových bytových domů a odchylky v požadavcích na doložení dokladů jsou uvedeny v Příloze č. I/13.

O dotaci lze žádat pouze na zateplení takových panelových domů, které:

- nemají statické či jiné poruchy a odpovídají tak požadavkům aktuálně platných právních a technických předpisů (tedy splňují podmínky programu Nový panel, i když tento program nevyužijí), nebo
- plánují rekonstrukci provést současně se zateplením s využitím programu Nový panel.

Nařízení vlády 299/2001 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení ke krytí části úroků z úvěrů poskytnutých bankami právnickým a fyzickým osobám na opravy a modernizace domů, stanovuje v § 3:

„(1) Podporu může získat fyzická nebo právnická osoba, která je vlastníkem nebo spoluvlastníkem

a) domu, nebo

b) bytu nebo nebytového prostoru podle zákona o vlastnictví bytů (dále jen „jednotka“) v domě.

(2) V domě, ve kterém vzniká společenství vlastníků jednotek podle zákona o vlastnictví bytů, může podporu získat i tato právnická osoba.

(3) Podporu lze poskytnout, jsou-li splněny tyto podmínky:

a) předmětem opravy nebo modernizace domu musí být opravy a modernizace uvedené v části A přílohy č. 2 k tomuto nařízení, ledaže stav domu některou opravu nebo modernizací uvedenou v části A přílohy č. 2 k tomuto nařízení pod jednotlivými položkami prokazatelně nevyžaduje,

b) žádost o poskytnutí podpory je podána před zahájením opravy nebo modernizace a je doložena kladným stanoviskem podle odstavce 4 a prohlášením žadatele o podporu, že ke dni podání žádosti nemá splatné závazky ve vztahu ke státnímu rozpočtu, státnímu fondu, zdravotní pojišťovně, kraji, obci, svazku obcí nebo bance.

...

(4) Stanovisko k žádosti o poskytnutí podpory vydá osoba uvedená v seznamu Ministerstva průmyslu a obchodu, který se zveřejňuje v Obchodním věstníku. ... Stanovisko k žádosti o poskytnutí podpory bude vydáno do 30 dnů po předložení:

a) projektové dokumentace navrhované opravy nebo modernizace domu,

b) rozpočtu, ve kterém musí být zvlášť uvedeny položky nákladů na opravu nebo modernizaci domu, které jsou uvedeny v příloze č. 2 k tomuto nařízení,

c) dokladu o podlahové ploše bytů v domě, na jehož opravu nebo modernizaci byl poskytnut úvěr,

d) zprávy o energetickém auditu a prokázání energetické náročnosti budov v případě, že oprava nebo modernizace je provedena změnou stavby podle stavebního zákona nebo větší změnou dokončené budovy podle zákona upravujícího hospodaření energií; tyto doklady není třeba předkládat, jde-li o opravu nebo modernizaci domu, který nebyl postaven v některé z typizovaných konstrukčních soustav uvedených v příloze č. 1 k tomuto nařízení.“

Stanovisko prokáže, že objekt je v odpovídajícím stavu v těchto oblastech:

1. sanace základů a opravy hydroizolace spodní stavby,
2. sanace statických poruch nosné konstrukce,
3. oprava obvodového pláště a reprofilace styků dílců obvodového pláště,
4. oprava lodžii nebo balkónů včetně zábradlí,
5. zateplení neprůsvitného obvodového pláště se současnou sanací obvodového pláště,
6. náhrada vnějších otvorových výplní tepelně technicky, případně hlukově dokonalejšími materiály,
7. opravy a zateplení střech včetně nástaveb, kterými jsou například strojovny, pergoly atd. (Body 5-7 se dokladují pouze tehdy, nejsou-li součástí žádosti o podporu z programu Zelená úsporám)
8. vyregulování otopné soustavy,
9. oprava nebo výměna rozvodů zdravotních instalací a plynu.

Seznam osob oprávněných vydávat stanovisko k žádosti (poradenská a informační střediska – PIS) a více informací o programu Nový panel naleznete na webových stránkách Státního fondu rozvoje bydlení ([www.sfrb.cz](http://www.sfrb.cz)).

## 5.1.2 Obsah odborného posudku

Nezbytnou přílohou podávané žádosti je odborný posudek, který vám zpracuje autorizovaný inženýr, autorizovaný technik, autorizovaný architekt, energetický auditor či energetický expert (viz také kapitola 4.2). Součástí žádosti je krycí list. Pro jeho vyplnění musí odborník mimo jiné provést příslušné výpočty.

Odborným posudkem se pro potřeby Programu rozumí:

- výpočet měrné roční potřeby tepla na vytápění podle harmonizovaných technických norem a případně s použitím metody výpočtu a okrajových podmínek podle TNI 73 0329 (rodinné domy) a TNI 73 0330 (bytové domy) a dosažená míra snížení této hodnoty;
- krycí list (viz Příloha č. I/11) s vyplněnými údaji o stavbě a provedeném opatření.

Tyto požadavky jsou v oblasti podpory A doloženy autorizovaným inženýrem v oborech pozemní stavby, technika prostředí a technologická zařízení budov (projektantem), autorizovaným architektem (vybrané autorizované osoby podle zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů),

energetickým auditorem nebo zpracovatelem průkazu energetické náročnosti budovy (v rozsahu svých působností stanovených zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií).

### 5.1.3 Podmínky pro panelové bytové domy

Dotakem č. 1 k přílohám Směrnice byla přidána ještě příloha č. I/13, která doplňuje podmínky čerpání dotace pro zateplování panelových bytových domů.

Na projekty zateplení panelových bytových domů bude poskytnuta podpora z Programu pouze za předpokladu, že žadatel o podporu předloží stanovisko poradenského a informačního střediska zřízeného podle ustanovení § 3 odst. 4 nařízení vlády č. 299/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „poradenské středisko“), deklarující splnění podmínek stanovených v ustanovení § 3 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. a) a b) a odst. 4 nařízení vlády č. 299/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (program Nový panel).

U panelových bytových domů není před podáním žádosti o podporu v oblasti podpory A.1 požadováno provedení stavebnětechnického posouzení budovy, pokud je toto doloženo již poradenskému středisku jako podklad pro vydání jeho stanoviska.

Projekt přikládáný k žádosti v rozsahu stanoveném Přílohou č. I/5 lze nahradit projektovou dokumentací zpracovanou pro potřeby programu Nový panel.

Odborný posudek podle Přílohy č. I/7 v části A se pro potřeby Programu nemění.

Pro poskytování podpory z Fondu v rámci Programu na zateplování panelových bytových domů platí v plném rozsahu ustanovení Směrnice MŽP o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci programu Zelená úsporám a jejich Příloh I, pokud nejsou upravena touto Přílohou č. I/13.

## 5.2 Časté otázky

### **Mohou žádat panelové bytové domy o dotaci na celkové zateplení?**

- Ano, v oblasti zateplování mohou panelové bytové domy dostat dotaci pouze na celkové zateplení.

### **Musí se zateplením souhlasit všichni vlastníci jednotek v bytovém domě (SVJ)?**

- S dotací z programu Zelená úsporám musí souhlasit alespoň 75 % všech majitelů bytů v uvedeném domě.

## 5.3 A.2 Dílčí zateplení

### 5.3.1 Podmínky pro získání dotace

Jaká opatření jsou v této oblasti podpořena, kdo může žádat a jaké při tom musí splnit technické podmínky?

V této oblasti jsou podporována opatření vedoucí k úsporám energie na vytápění. Podmínkou poskytnutí podpory je dosažení alespoň 20% snížení vypočtené hodnoty měrné roční potřeby tepla na vytápění po realizaci těchto opatření oproti stavu před jejich realizací. Vyšší podpora je poskytována v případě dosažení alespoň 30% snížení vypočtené hodnoty měrné roční potřeby tepla na vytápění.

Jde o vypočtené hodnoty měrné roční potřeby tepla na vytápění, není tedy nutno znát skutečnou spotřebu tepla v domě před realizací.

V této oblasti podpory mohou žádat vlastníci rodinných a bytových domů postavených nepanelovou technologií. Dílčímu zateplení panelových domů tedy nelze dotaci dát.

#### VÝŠE DOTACE

Výše dotace je uvedena v příloze č. I/3 Směrnice (najdete ji ve společné části příručky). Pro oblast A.2 je uvedena i zde.

| Podporovaná opatření  | Jednotka dotace   | Výše dotace |
|---|-------------------|-------------|
| <b>Rodinné domy (RD)</b>  |                   |             |
| A.2 Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 20 % | Kč/m <sup>2</sup> | 650         |
| A.2 Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 30 % | Kč/m <sup>2</sup> | 850         |
| <b>Bytové domy (BD)</b>   |                   |             |
| A.2 Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 20 % | Kč/m <sup>2</sup> | 450         |
| A.2 Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 30 % | Kč/m <sup>2</sup> | 600         |

Podpora je přidělována formou dotace jako fixní částka na m<sup>2</sup> podlahové plochy rodinného nebo bytového domu. Dotace bude poskytnuta na nejvýše 350 m<sup>2</sup> podlahové plochy u rodinných domů a na nejvýše 120 m<sup>2</sup> na jednu bytovou jednotku u bytových domů.

Pokud má rodinný dům podlahovou plochu větší než limit 350 m<sup>2</sup>, budou veškeré výpočty stanoveny pro skutečnou podlahovou plochu, ale výše dotace bude určena pouze z 350 m<sup>2</sup>. Maximální výše dotace pro rodinný dům při snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 30 % tak je 350 m<sup>2</sup> × 850 Kč/m<sup>2</sup> = 297 500 Kč. Obdobný postup se použije u bytového domu.

## PODPOROVANÁ OPATŘENÍ

V této podoblasti máte na výběr z těchto podporovaných opatření:

- zateplení vnějších stěn,
- zateplení střechy / stropu pod půdou,
- zateplení podlahy na terénu nebo nad nevytápěným prostorem (např. sklepem),
- výměna oken a dveří,
- instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla.

Každé z opatření (zateplení vybraných částí obálky budovy – vnějších stěn, střechy, podlahy nebo jejich částí, výměna nebo úprava vybraných otvorových výplní, instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla), která přispívají k dosažení požadavku na snížení hodnoty měrné roční potřeby tepla na vytápění, musí splňovat:

a) doporučenou hodnotu součinitele prostupu tepla danou částí obálky budovy  $U_N$  podle ČSN 73 0540-2 (znění duben 2007) pro zateplení částí obálky budovy a výměnu otvorových výplní, přičemž pro hlavní stavební prvky jsou tyto hodnoty následující:

- zateplení vnějších stěn  $U_N \leq 0,25 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$ ,
- zateplení střechy nebo nejvyššího stropu  $U_N \leq 0,16 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$ ,
- zateplení podlahy přiléhající k zemině  $U_N \leq 0,30 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$ ,
- zateplení stropu nevytápěného sklepa, podlahy nad nevytápěným prostorem nebo stěn mezi vytápěným a nevytápěným prostorem:  $U_N \leq 0,40 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$ ,
- výměna nebo úprava oken:  $U_w \leq 1,2 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$ ,
- dveří mezi vytápěným a nevytápěným prostorem  $U_d \leq 1,2 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$ ,
- dveří mezi vytápěným a částečně vytápěným prostorem s dosažením  $U_d \leq 2,3 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$ .

## SOUČINITEL PROSTUPU TEPLA

Součinitel prostupu tepla  $U$  [ $\text{W} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{K}^{-1}$ ] je hodnota vyjadřující celkovou výměnu tepla přes stavební konstrukci ve wattch na ploše  $1 \text{ m}^2$  při teplotním rozdílu 1 Kelvin, tzn. kolik wattů projde skrz 1 metr čtvereční stavební konstrukce při rozdílu teplot 1 Kelvin. Čím nižší je tedy hodnota součinitele prostupu tepla, tím lepší jsou tepelněizolační vlastnosti materiálu či konstrukce.

Celková hodnota součinitele prostupu tepla není pouhým součtem hodnot jednotlivých materiálů v ideálním výseku konstrukce, ale do hry vstupují také tepelné mosty a tepelné vazby mezi jednotlivými konstrukčními vrstvami. Například mezi vytápěným interiérem a exteriérem přes obvodovou stěnu objektu nebo mezi dvěma interiéry s rozdílnou teplotou přes vnitřní stěnu nebo mezi vytápěným interiérem a zeminou pod objektem přes podlahu na terénu apod.

Normová hodnota  $U_N$  je hodnota daná normou (ČSN 73 0540-2) jako požadovaná nebo doporučená. Slouží k porovnání součinitele prostupu tepla posuzované konstrukce a následnému vyhodnocení.

## REKUPERACE ODPADNÍHO TEPLA

b) minimální účinnost rekuperace odpadního tepla alespoň 75 % a dodržení podmínky, že v objektu jsou instalována těsná okna s celoobvodovým kováním a těsné vnější dveře (spárová průvzdušnost okenních a dveřních spár bude nejvýše  $i_{IV} = 0,1 \cdot 10^{-4} \text{ m}^3/(\text{s} \cdot \text{m} \cdot \text{Pa}^{0,67})$ ) pro instalaci systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla.

Rekuperace neboli zpětné získání tepla je energeticky úsporná technologie, při níž teplý vzduch odváděný z interiéru při tzv. řízeném větrání z obytných prostor předehřívá ve speciálním zařízení (rekuperačním výměníku) čerstvý venkovní vzduch přiváděný do obytných prostor. Tím dochází k výměně vzduchu a minimální ztrátě tepla oproti větrání okny. Pro získání dotace je nutné při instalaci takového systému dodržet minimální účinnost 75 % získaného tepla z odváděného vzduchu.

Těsnost zavřeného okna a dveří popisuje spárová průvzdušnost. Čím je hodnota nižší, tím lépe okno či dveře těsní a způsobují menší ztráty nekontrolovatelným únikem vzduchu. Všechny okna a dveře zapsané v seznamu výrobků a technologií mají hodnotu spárové průvzdušnosti uvedenu v listu výrobku.

## STAVEBNĚTECHNICKÉ POSOUZENÍ PRO BYTOVÉ DOMY

Provedení zateplení u bytového domu je technicky náročnější, a proto jsou v Programu kladeny náročnější podmínky pro jeho přípravu tak, aby bylo zabezpečeno kvalitní a trvanlivé provedení podpořeného zateplení.

U bytových domů je požadováno provedení stavebnětechnického posouzení budovy před podáním žádosti o podporu v této oblasti podpory. Dále viz Příloha č. 1/3.

Toto posouzení se dokládá posudkem zpracovaným autorizovanou osobou v oboru pozemních staveb, technika prostředí staveb nebo statiky a dynamiky staveb a má nejméně 5 let praxe ve výstavbě nebo projektování domů a jejich změn. Pokud toto stavebnětechnické posouzení doporučí provedení sanace statiky a opravu vnějšího pláště budovy, vlastník domu je povinen provést veškerá doporučená opatření, která jsou nutná pro kvalitní realizaci podpořeného opatření. Pro žádost o podporu na celkové zateplení panelových bytových domů se vztahují ustanovení Přílohy 1/3.

## POSTUPNÉ ZATEPLOVÁNÍ

Dům je také možné zateplit v etapách. Nejprve můžete provést dílčí zateplení a získat na ně dotaci. Pokud v dalších letech (nejpozději však do 31. 12. 2012) zateplování dokončíte a dosáhnete splnění obou podmínek v porovnání se stavem před začátkem dílčího zateplení, můžete získat doplnění dotace do výše komplexního zateplení.

U budov, kde bude zrealizováno dílčí zateplení, může být později zateplení dokončeno a vlastník může požádat o dotaci z podoblasti podpory A.1. O dotaci z podoblasti podpory A.2 vlastník domu může požádat na jeden objekt pouze jednou za dobu trvání programu.

### 5.3.2 Obsah odborného posudku

Součástí podávané žádosti je odborný posudek, který vám zpracuje autorizovaný inženýr, autorizovaný technik, autorizovaný architekt, energetický auditor či energetický expert (viz také kapitola 4.2). Hlavní částí posudku je krycí list. Pro jeho vyplnění musí odborník mimo jiné provést příslušné výpočty.

Odborným posudkem se pro potřeby Programu rozumí:

- posouzení tepelně technických vlastností konstrukcí budov (součinitele prostupu tepla konstrukcemi);
- výpočet měrné roční potřeby tepla na vytápění podle harmonizovaných technických norem a případně s použitím metody výpočtu a okrajových podmínek podle TNI 73 0329 (rodinné domy) a TNI 73 0330 (bytové domy) a dosažená míra snížení této hodnoty;
- krycí list (viz Příloha č. I/11) s vyplněnými údaji o stavbě a provedeném opatření.

Tyto požadavky jsou v oblasti podpory A doloženy autorizovaným inženýrem v oborech pozemní stavby, technika prostředí a technologická zařízení budov (projektantem), autorizovaným architektem (vybrané autorizované osoby podle zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů), energetickým auditorem nebo zpracovatelem průkazu energetické náročnosti budovy (v rozsahu svých působností stanovených zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií).

## 5.4 Časté otázky

### Je možné čerpat dotaci pouze na výměnu původních oken za nová?

Ano, je to možné, ale zpravidla to nestačí. Je totiž nutné splnit podmínku snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění alespoň o 20 %. V případě výměny oken se toto snížení obvykle pohybuje v rozmezí 10–20 % a záleží na složení konstrukcí, velikosti a typu stávajících oken. Čím větší je celková plocha oken v poměru k ploše obálky, tím pravděpodobnější je dosažení vyšší úspory apod.

### Jaký součinitel prostupu tepla „U“ je požadován u oken – výplně, rámu, nebo celkový?

- Jedná se o součinitel prostupu tepla celého okna – celkové  $U_w$ .

## 5.5 Postup při provedení přístavby nebo nástavby

Zateplování bývá mnohdy prováděno zároveň s jinou stavební činností v domě – rekonstrukcí, nástavbou, přístavbou. Aby nebyly tyto domy z Programu vyloučeny, mohou i jejich vlastníci požádat o dotaci, pokud se budou držet následujícího postupu.

Pokud vlastník rodinného a bytového domu budovu vedle jejího zateplení zároveň rozšiřuje o přístavbu nebo nástavbu, vztahují se měrné roční potřeby tepla na vytápění a výše dotace k podlahové ploše následujícím způsobem:

- Hodnota měrné roční potřeby tepla na vytápění před realizací opatření se počítá na podlahovou plochu budovy původního tvaru.
- Hodnota měrné roční potřeby tepla na vytápění po realizaci opatření se počítá na podlahovou plochu budovy včetně přístavby nebo nástavby.
- Výše dotace se určí na podlahovou plochu budovy včetně přístavby nebo nástavby, nejvýše však na 1,5násobek podlahové plochy budovy původního tvaru.

Pokud vlastník domu realizuje samostatnou přístavbu, může při dosažení pasivního standardu žádat o dotaci z oblasti podpory B. Pokud v tomto případě zároveň žádá dotaci na zateplení původní budovy, podlahová plocha přístavby, ani její potřeba tepla na vytápění, se nezapočítává do výpočtů pro podporu z oblasti A.

## 5.6 Dotační bonus

Žadatele, který provede vybranou kombinaci opatření, ocení program Zelená úsporám dotačním bonusem.

Následující kombinace opatření jsou zvýhodněny dotačním bonusem (pouze při současném podání žádosti a maximálně jednou pro daný objekt i při využití více z uvedených kombinací):

- A.1/A.2 (celkové, nebo dílčí zateplení) + C.1 (zdroj na biomasu nebo tepelné čerpadlo),
- A.1/A.2 (celkové, nebo dílčí zateplení) + C.3 (solárně-termické kolektory).

Výše dotačního bonusu je uvedena v příloze č. 1/3 Směrnice (najdete ji ve společné části příručky) a je uvedena i zde.

| Podporovaná opatření                                  | Jednotka dotace | Výše dotace |
|---|-----------------|-------------|
| <b>Rodinné domy (RD)</b>                              |                 |             |
| D Dotační bonus při kombinaci vybraných opatření u RD | Kč              | 20 000      |
| <b>Bytové domy (BD)</b>                               |                 |             |
| D Dotační bonus při kombinaci vybraných opatření u BD | Kč/BD           | 50 000      |

## 5.7 Časté otázky

**Je výše dotačního bonusu u bytových domů určována počtem bytových jednotek jako u dotace na tepelná čerpadla?**

→ Ne, dotační bonus je vyplácen jednou částkou 50 000 Kč na celý bytový dům.

**Můžeme čerpat dotační bonus vícekrát u jednoho domu, například provedení dílčího zateplení + solárně-termické kolektory a poté celkové zateplení + tepelné čerpadlo?**

→ Ne, dotační bonus můžete čerpat pro každý objekt pouze jednou.

# 6 Slovníček pojmů a zkratek

## **Administrace**

Proces od podání žádosti po vyplacení podpory

## **Alokace**

Objem finančních prostředků určených k rozdělení v programu Zelená úsporám

## **Assigned Amount Unit (AAU)**

Jednotka přiděleného množství dle zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů v platném znění, v rámci Kjótského protokolu představuje obchodovatelné právo státu vypustit do ovzduší jednu tunu CO<sub>2</sub>eq. v období 2008–2012.

## **Autorizovaný architekt**

Architekt, kterému byla udělena autorizace podle zákona č. 360/1992 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, a jenž je zapsán v seznamu autorizovaných architektů vedeném Českou komorou architektů ([www.ckait.cz](http://www.ckait.cz))

## **Autorizovaný inženýr**

Inženýr, kterému byla udělena autorizace podle zákona č. 360/1992 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, a jenž je zapsán v seznamu autorizovaných inženýrů vedeném Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě ([www.ckait.cz](http://www.ckait.cz))

## **Autorizovaný technik**

Technik, kterému byla udělena autorizace podle zákona č. 360/1992 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, a jenž je zapsán v seznamu autorizovaných inženýrů vedeném Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě ([www.ckait.cz](http://www.ckait.cz))

## **Bloková výjimka**

Nařízení Komise č. 800/2008 umožňuje podnikům čerpat dotace na dosažení úspor energie (oblasti A a B) a na podporu energie z obnovitelných zdrojů energie (oblast C). Výše dotace je pak procentuálně omezena v závislosti na velikosti žadatele (viz Drobný, malý a střední podnikatel).

## **Bytová jednotka**

Reálně vymezená část domu, která může být předmětem vlastnického práva dle zákona o vlastnictví bytů (čili ji lze nabývat a prodávat)

## Bytový dům

Stavba pro bydlení, ve které více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé rodinné bydlení a je k tomu účelu určena a která není rodinným domem

## Bytový dům nepanelové technologie

Bytový dům, který není postaven v žádné z typizovaných konstrukčních soustav panelových bytových domů

## CO<sub>2</sub>

Oxid uhličitý

## CZT

Centrální zásobování teplem

## ČSN EN ISO 13790

Energetická náročnost budov – Výpočet spotřeby energie na vytápění a chlazení. Tato norma uvádí výpočtové metody pro hodnocení roční spotřeby energie na vytápění a chlazení obytných a nebytových budov nebo jejich část. Tato metoda obsahuje i výpočet roční potřeby energie na vytápění a chlazení pro zajištění požadované teploty v budově.

## ČSN 73 0540

Norma ČSN 73 0540 Tepelná ochrana budov se člení na 4 části: část 1 „Termíny a definice. Veličiny pro navrhování a ověřování“, část 2 „Funkční požadavky“, část 3 „Výpočtové hodnoty veličin pro navrhování a ověřování“, část 4 „Výpočtové metody pro navrhování a ověřování“. Je to jedna z klíčových norem pro navrhování a hodnocení budov, a to především z hlediska spotřeby energie na vytápění.

## De minimis

Celková výše pomoci *de minimis* udělená jednomu subjektu nesmí přesáhnout částku 200 000 EUR (100 000 EUR v případě subjektu působícího v odvětví silniční dopravy) během jakéhokoli tříletého období. Tento strop platí pro všechny formy veřejné podpory *de minimis* čerpané daným subjektem. Tedy bez ohledu na jejich cíl, ať už čerpá subjekt podporu *de minimis* v rámci více projektů a/nebo od více poskytovatelů.

## Dočasný rámec

Podporu upravuje Sdělení Komise – Dočasný rámec Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize (2009/C 16/01). Tímto Rozhodnutím Evropská komise uznává, že Česká republika byla zasažena krizí jako celek a příjemce tuto skutečnost nemusí dokazovat jednotlivě. Maximální výše podpory je ekvivalent 500 tis. EUR pro jeden podnik v období 1. 1. 2008 až 31. 12. 2010.

## Dotační bonus

Finanční zvýhodnění za vybrané kombinace opatření, a to pouze při současném podání žádosti, avšak maximálně jednou pro daný objekt i při využití více kombinací uvedených ve Směrnici MŽP č. 9/2009

### **Drobný, malý a střední podnikatel (MSP)**

1. Za drobného, malého a středního podnikatele (MSP) se považuje podnikatel, který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců a jehož aktiva/majetek nepřesahují korunový ekvivalent částky 43 mil. EUR, nebo má-li obrat/příjmy nepřesahující korunový ekvivalent 50 mil. EUR.
  2. Za malého podnikatele se považuje podnikatel, který zaměstnává méně než 50 zaměstnanců a jeho aktiva/majetek, nebo obrat/příjmy nepřesahují korunový ekvivalent 10 mil. EUR.
  3. Za drobného podnikatele se považuje podnikatel, který zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a jeho aktiva/majetek, nebo obrat/příjmy nepřesahují korunový ekvivalent 2 mil. EUR.
- Podrobnosti k vymezení pojmu drobný, malý a střední podnikatel a postupů pro zařazování podnikatelů do jednotlivých kategorií jsou uvedeny v příloze 2 společné části příručky.

### **Energetický auditor**

Osoba zapsaná v seznamu energetických auditorů vedeném Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, která provádí energetický audit, tj. hodnotí energetické parametry budov a navrhuje opatření k dosažení energetických úspor. Přehled auditorů najdete na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu ([www.mpo.cz](http://www.mpo.cz)).

### **Energetický expert**

Osoba zapsaná v seznamu energetických auditorů vedeném Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, která zpracovává průkaz energetické náročnosti budovy. Přehled energetických expertů s tímto oprávněním naleznete na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu ([www.mpo.cz](http://www.mpo.cz)).

### **Environmentálně šetrný způsob vytápění**

Vytápění prostřednictvím moderních technologií využívajících obnovitelné zdroje energie – v kontextu programu Zelená úsporám jde výhradně o systémy, které využívají sluneční energii, energii biomasy nebo energii prostředí a zajišťují dodávku tepla a/nebo teplé vody pro fyzické osoby.

### **EU ETS**

European Greenhouse Gas Emission Trading Scheme (obchodování s emisemi CO<sub>2</sub> na úrovni firem v rámci Evropské unie podle Směrnice 2003/87/ES)

### **Fixní částka**

Stanovení výše dotace pevnou částkou, a to v oblasti A v Kč na m<sup>2</sup> podlahové plochy, nejvýše na 350 m<sup>2</sup> u rodinných domů a na 120 m<sup>2</sup> u bytových jednotek v bytových domech; v oblasti B v Kč na jeden rodinný dům nebo na jednu bytovou jednotku v bytovém domě; a v oblasti C na konkrétní typ podporovaného zařízení

### **GIS**

Green Investment Scheme – schéma financování investic ze zisku za ušetřené emise skleníkových plynů. V ČR se toto programové schéma nazývá „Zelená úsporám“.

### **International Emission Trading (IET)**

Mezinárodní emisní obchodování podle čl. 17 Kjótského protokolu

## Jmenovitý tepelný příkon zdroje

Vypočítává se jako podíl běžně udávané hodnoty jmenovitého tepelného výkonu zdroje a jeho účinnosti.

## Kvalitní zateplení

Provedení dodatečné tepelné izolace vedoucí k dosažení maximálně požadované hodnoty součinitele prostupu tepla konstrukce pro jednotlivé konstrukce podle ČSN 73 0540

## Měrná potřeba tepla na vytápění

Čistá výpočtová potřeba tepla na prostorové vytápění bez vlivu účinnosti otopné soustavy a zdroje tepla

Vypočtené množství tepla v kWh, které je za rok potřeba dodat do místností na vytápění, vztažené na 1 m<sup>2</sup> podlahové plochy budovy – nezahrnuje v sobě účinnost otopné soustavy a zdroje tepla. Při výpočtu se postupuje dle ČSN EN ISO 13790 v souladu s TNI 73 0329, TNI 73 0330 a ČSN 73 0540 nebo také v souladu s vyhláškou MPO ČR č. 148/2007 Sb., o energetické náročnosti budov.

## MŽP

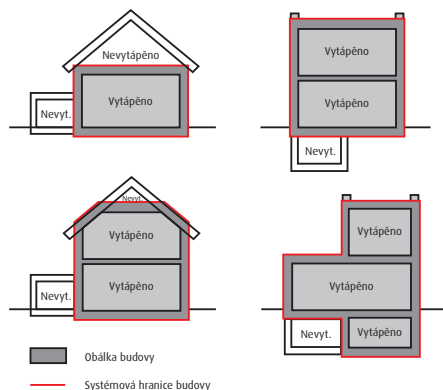
Ministerstvo životního prostředí

## Nepanelová technologie

Takové materiálové a dispoziční provedení stavby, které nespadá do výčtu typizovaných stavebních soustav uvedených v příloze NV č. 299/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (naleznete na str. 40). Jedná se o stavby s individuálním objemově dispozičním řešením provedené ve zděné technologii s využitím cihel, tvárnic, blokopanelů, případně i s využitím montovaných konstrukcí na bázi vrstvených silikátových nebo dřevěných dílců.

## Nízkoenergetický standard

V rámci Programu se jedná o nepřekročení měrné roční potřeby tepla na vytápění na úrovni 70 kWh/m<sup>2</sup> u rodinných domů a 55 kWh/m<sup>2</sup> u bytových domů. Při výpočtech se postupuje podle ČSN EN ISO 13790 v souladu s TNI 73 0329 (30) a ČSN 73 0540.



## Obálka budovy

Obálkou budovy se rozumí všechny konstrukce na systémové hranici budovy, které jsou vystaveny venkovnímu prostředí.

## Obnovitelné zdroje energie (OZE)

Nefosilní zdroje energie, konkrétně energie slunečního záření, geotermální energie, energie půdy, energie vzduchu a energie biomasy

## Obytný dům

Ve smyslu vyhlášky č. 268/2009 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, se

jím rozumí rodinný dům jako stavba pro bydlení, která svým stavebním uspořádáním odpovídá požadavkům na rodinné bydlení a v níž je více než polovina podlahové plochy místností a prostorů určena k bydlení, nebo bytový dům jako stavba pro bydlení, ve které převažuje funkce bydlení. To znamená, že obytnými budovami jsou jak rodinné, tak bytové domy bez rozlišení konstrukce (tedy jak panelové, tak i nepanelové – zděné).

### **Odborný posudek**

Příloha žádosti o podporu prokazující splnění energetických a environmentálních požadavků Programu na realizovaný projekt. Obsah odborného posudku a osoby oprávněné k jeho zpracování naleznete zde nebo v přílohách Směrnice MŽP č. 9/2009.

### **Panelový bytový dům**

Bytový dům postavený v některé z typizovaných konstrukčních soustav uvedených v příloze č. 1 nařízení vlády č. 299/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů předpisů (naleznete na straně 40)

### **Pasivní dům**

Budova vystavěná v pasivním energetickém standardu má velmi nízkou roční potřebu tepla na vytápění, kterou lze kryt bez použití obvyklé otopné soustavy pouze se systémem nuceného větrání obsahujícím účinné zpětné získávání tepla z odváděného vzduchu (rekuperaci) a malým zařízením pro dohřev vzduchu v období velmi nízkých venkovních teplot. Celková primární energie spojená s provozem budovy (vytápění, ohřev vody a pomocná energie) nemá u těchto budov překračovat hodnotu 60 kWh/(m<sup>2</sup>a). Pro splnění podmínek programu Zelená úsporám musí pasivní dům zejména dosáhnout měrné roční potřeby tepla na vytápění max. 20 kWh/m<sup>2</sup> u rodinných domů a 15 kWh/m<sup>2</sup> u bytových domů.

### **Pasivní energetický standard**

V rámci Programu se jedná o nepřekročení měrné roční potřeby tepla na vytápění na úrovni 20 kWh/m<sup>2</sup> u rodinných domů a 15 kWh/m<sup>2</sup> u bytových domů a splnění dalších podmínek stanovených v příloze č. I/12 Směrnice MŽP č. 9/2009. Při výpočtech se postupuje podle ČSN EN ISO 13790 v souladu s TNI 73 0329 (30) a ČSN 73 0540.

### **Položkový rozpočet**

Detailní vyčíslení jednotlivých položek celkové ceny realizovaného projektu, tj. jednotlivých prací a položek materiálu

### **Polutant**

Chemikálie přítomná v prostředí v nepřírodně vysoké koncentraci jako důsledek lidské činnosti, látka znečišťující životní prostředí

### **Poskytnutí podpory**

Podpora se uvolňuje jednorázově na základě rozhodnutí o poskytnutí podpory, a to zásadně v Kč a bezhotovostním převodem na bankovní účet příjemce podpory uvedený v žádosti o podporu. Převod bude proveden do 30 dnů od předložení smlouvy o poskytnutí dotace žadatelem a dolo-

žení splnění podmínek smlouvy. Podpora musí být vyplacena na účet uvedený v žádosti, jehož majitelem je žadatel.

### **Pověřený subjekt**

Subjekt pověřený administrací žádosti o podporu v Programu. Pověřeným subjektem je Státní fond životního prostředí a některé banky.

Na krajských pracovištích Státního fondu životního prostředí podávají žádosti o podporu právnické osoby a fyzické osoby podnikající (podnikatelé, bytová družstva apod.). Fyzické osoby nepodnikající (majitelé rodinných domů apod.) si na krajských pracovištích pouze nechávají prověřit projekt, odborný posudek a krycí list v oblasti A (zateplení) a B (pasivní domy).

Na pobočkách bank pověřených administrací žádostí o podporu z programu Zelená úsporám podávají žádosti pouze fyzické osoby nepodnikající. Jejich aktuální seznam najdete v příloze na konci příručky nebo na webových stránkách Programu ([www.zelenausporam.cz](http://www.zelenausporam.cz)).

### **Projekt**

Dokumentace nutná k ohlášení stavby nebo k vydání stavebního povolení podle platného znění stavebního zákona a prováděcích vyhlášek – kromě projektu je nutno doložit také odborný posudek a krycí list technických parametrů.

### **Rekuperace**

neboli zpětné získání tepla je energeticky úsporná technologie, při níž teplý vzduch odváděný z interiéru při tzv. řízeném větrání z obytných prostor predehřívá ve speciálním zařízení (rekupe- račním výměníku) čerstvý venkovní vzduch přiváděný do obytných prostor. Tím dochází k výměně vzduchu a minimální ztrátě tepla oproti větrání okny.

### **Rodinný dům (RD)**

Objekt, ve kterém více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé rodinné bydlení a je k tomu účelu určena, v němž jsou nejvýše tři samostatné byty a má nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví. Nikoliv tedy např. objekty určené k individuální rekreaci nebo průmyslové objekty, a to ani v případě, že zde má žadatel trvalé bydliště.

### **Rozhodnutí**

Hromadné rozhodnutí ministra o poskytnutí dotace z programu Zelená úsporám na základě doporučení Rady Fondu. Na jeho základě je vydáno buď vyrozumění (před realizací opatření), nebo smlouva (po realizaci opatření).

### **Rozhodný termín**

Datum ukončení realizace projektu přípustné pro podporu v programu Zelená úsporám – podporovány jsou pouze projekty dokončené po 1. 4. 2009, resp. po 1. 9. 2009 u panelových domů. Datum ukončení realizace projektu se dokládá datem kolaudace, nebo datem podání oznámení o užívání stavby, datem vystavení předávacího protokolu dodavatelskou firmou, nebo datem vystavení protokolu o uvedení zařízení do trvalého provozu.

## Řízené větrání

Automatické větrání pomocí ventilátorů bez nutnosti otevírat okna

## Seznam odborných dodavatelů (SOD)

Seznam dodavatelů/poskytovatelů služeb, kteří prokázali svoji kvalifikaci spolu s osvědčením o odbornosti v jedné či více činnostech, které jsou v rámci Programu podporovány. Registrace do seznamu je bezplatná. Žadatel může při realizaci projektu podporovaného z programu Zelená úsporám využít pouze služeb dodavatelů uvedených v SOD. Projekt, při jehož realizaci žadatel využije služeb dodavatele, který není uveden v SOD, nebude podpořen, stejně tak projekt realizovaný svépomocí. Tato podmínka se nevztahuje na realizace v oblasti podpory B (pasivní výstavba).

## Seznam výrobků a technologií (SVT)

Seznam materiálů, výrobků a technologií splňujících legislativní požadavky a technické parametry, které zajišťují jejich ekologickou šetrnost a ekologický přínos. Výrobky do SVT registruje zdarma jejich výrobce/dodavatel. Žadatel může čerpat podporu pouze na výrobek uvedený v SVT. Tato podmínka se nevztahuje na realizace v oblasti podpory B (pasivní výstavba).

## SFŽP ČR

Státní fond životního prostředí České republiky

## Smlouva

Konečný závazný dokument, který obsahuje veškeré podmínky přidělení dotace. Uzavírá se po prokázání dokončení a zaplacení realizace opatření.

## Solárně-termický kolektor

Systém sloužící k absorpci slunečního záření a jeho využití ve formě tepla určený pro celoroční přípravu teplé vody nebo pro kombinaci celoroční přípravy teplé vody a přitápění

## Součinitel prostupu tepla U

[W.m<sup>-2</sup>.K<sup>-1</sup>] Hodnota vyjadřující celkovou výměnu tepla přes stavební konstrukci ve wattch na ploše 1 m<sup>2</sup> při teplotním rozdílu 1 Kelvin, tzn. kolik wattů projde 1 metrem čtverečním stavební konstrukce při rozdílu teplot 1 Kelvin. Čím nižší je tedy hodnota součinitele prostupu tepla, tím lepší jsou tepelněizolační vlastnosti materiálu či konstrukce. Celková hodnota součinitele prostupu tepla není pouhým součtem hodnot jednotlivých materiálů v ideálním výseku konstrukce, ale do hry vstupují také tepelné mosty a tepelné vazby mezi jednotlivými konstrukčními vrstvami.

Například:

- mezi vytápěným interiérem a exteriérem přes obvodovou stěnu objektu,
- mezi dvěma interiéry s rozdílnou teplotou přes vnitřní stěnu,
- mezi vytápěným interiérem a zemí pod objektem přes podlahu na terénu apod.

Stanovuje se jako převrácená hodnota tepelného odporu:  $U = 1 / R$ .

## Součinitel prostupu tepla - normová hodnota U<sub>N</sub>

Normová hodnota U<sub>N</sub> je hodnota daná normou (ČSN 73 0540-2) jako požadovaná nebo doporučená. Slouží k porovnání součinitele prostupu tepla posuzované konstrukce a následnému vyhodnocení.

Příklad: Obvodová stěna domu má vypočtený součinitel prostupu tepla  $U = 0,23 \text{ W.m}^{-2}.\text{K}^{-1}$ . Normou doporučená hodnota součinitele prostupu tepla pro vnější stěnu je  $U_N = 0,25 \text{ W.m}^{-2}.\text{K}^{-1}$ .  $U = 0,23 \text{ W.m}^{-2}.\text{K}^{-1} \leq U_N = 0,25 \text{ W.m}^{-2}.\text{K}^{-1}$  Požadavek je tedy splněn.

### Součinitel prostupu tepla průměrný $U_{em}$

Udává součinitel prostupu tepla celé obálky budovy (vytápěné zóny), který zahrnuje vlivy všech ochlazovaných konstrukcí tvořících systémovou hranici budovy (vytápěné zóny). Zjednodušeně se jedná o vážený průměr součinitelů prostupu tepla všech ochlazovaných konstrukcí ( $U_{stěn}$ ,  $U_w$ ,  $U_{podlahy}$ ,  $U_{střechy}$  apod.).

Je definován vztahem:  $U_{em} = H_T / A$ , kde:

- $H_T$  ... ztráta prostupem tepla (skrz stavební konstrukce, větráním) stanovená pro budovu (vytápěnou zónu),
- $A$  ... celková plocha všech ochlazovaných konstrukcí ohraničujících objem budovy (vytápěné zóny).

### Součinitel prostupu tepla výplně otvoru $U_w$

Charakterizuje výměnu tepla mezi dvěma prostředími, která jsou vzájemně oddělena výplní otvoru.

### Součinitel tepelné vodivosti $\lambda$

[ $\text{W.m}^{-1}.\text{K}^{-1}$ ] Součinitel tepelné vodivosti vyjadřuje schopnost materiálu vést teplo, tzn. kolik wattů projde vrstvou materiálu o tloušťce 1 metr při rozdílu teplot 1 Kelvin.

### Stanovený energetický standard

Splnění požadavků na tepelně technické vlastnosti konstrukcí a budov podle ČSN 73 0540 v platném znění a na požadované energetické náročnosti rodinného nebo bytového domu nepřesahující hodnotu roční měrné potřeby tepla na vytápění stanovenou Programem

### Stavebnětechnické posouzení

Odborné posouzení současného stavebnětechnického stavu domu s cílem získat co nejspolehlivější informace o technickém stavu, provedení a vlastnostech stávajícího objektu. Posudek slouží jako podklad projektu pro změnu stavby (rekonstrukce, nástavba, přístavba apod.).

### SVJ

Společenství vlastníků jednotek, jejich fungování upravuje zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů).

### Systémová hranice budovy

Systémová hranice budovy je hranice tvořená vnějším povrchem konstrukcí, které ohraničují vytápěnou zónu (viz obrázek Obálka budovy).

## Tepelné čerpadlo

Takový zdroj energie, který odnímá nízkopotenciální teplo z vnějšího prostředí a předává ho k dalšímu využití teplosnosné látce v lokálních systémech napojených na otopnou soustavu obytného domu zajišťujících dodávku tepla pro vytápění obytného domu a případně i přípravu teplé vody. Zařízení umožňující získávat energii k vytápění a přípravě teplé vody z vnějšího prostředí – vody, vzduchu a země. Tepelná čerpadla se dělí podle zdroje pro odběr tepla a média, kterému teplo odevzdávají k přenosu. Program Zelená úsporám podporuje tepelná čerpadla kombinace země-voda, vzduch-voda a voda-voda, která splňují podmínky Programu.

## Tepelný most

Jako tepelný most je označována část stavební konstrukce, kde dochází ke zvýšené výměně tepla a výrazně se tak mění její tepelný odpor. Tímto místem uniká více tepelné energie a má v interiéru chladnější povrch, zatímco v exteriéru naopak teplejší povrch než okolní konstrukce. Tepelné mosty vznikají při změně tvaru konstrukce (nároží, kouty), při napojení konstrukcí s odlišnou tepelnou vodivostí, při prostupu prvků o jiné tepelné vodivosti, při změně tloušťky vrstev stavební konstrukce apod.

Příklady tepelných mostů:

- Pro obvodovou stěnu jako celek je tepelným mostem celé okno a jeho připojení do dané stěny.
- Pro obvodovou stěnu je tepelným mostem železobetonový věnec ztužující budovu po celém obvodu.
- Ve skladbě šikmé zateplené střechy bývají tepelným mostem krokve.
- Pro jakoukoliv konstrukci jsou tepelnými mosty prostupující kovové konstrukce (balkónové nosníky, potrubí).

Tepelné mosty negativně ovlivňují tepelné vlastnosti stavebních konstrukcí!

## Tepelný odpor vrstvy; tepelný odpor konstrukce

$R$  [ $\text{m}^2 \cdot \text{K}^1 \cdot \text{W}^{-1}$ ] Tepelný odpor konstrukce je tepelněizolační vlastnost vrstvy materiálu nebo stavební konstrukce dané tloušťky.

Hodnota je dána podílem:  $R = d / \lambda$ , kde:

- $d$  ... tloušťka vrstvy; tloušťka vrstvy ve stavební konstrukci [m],
- $\lambda$  ... součinitel tepelné vodivosti [ $\text{W} \cdot \text{m}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$ ].

Čím je hodnota tepelného odporu vyšší, tím jsou lepší tepelné vlastnosti vrstvy (konstrukce).

## TNI

Technická normalizační informace. Je to technický normalizační dokument informativního charakteru.

## TNI 73 0302

Zjednodušený výpočtový postup pro energetické hodnocení solárních tepelných soustav v základních aplikacích (příprava teplé vody, vytápění, ohřev bazénové vody) za jednotných okrajových podmínek pro výpočet měsíční bilance.

### **TNI 73 0329**

Zjednodušené výpočtové hodnocení a klasifikace obytných budov s velmi nízkou potřebou tepla na vytápění – rodinné domy; tato technická normalizační informace stanovuje jednotný postup hodnocení rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností, zejména nízkoenergetických a pasivních domů podle přílohy A ČSN 73 0540-2:2007. Stanovuje soubor okrajových podmínek výpočtů, způsob užití budovy v referenčním hodnocení pro jednotné započítání vnitřních tepelných zisků a výměny vzduchu a předepisuje jednotný přístup při uvažování pasivních solárních zisků v budově, účinnost přeměny energie v technických zařízeních a přepočítání na hodnoty primární energie.

### **TNI 73 0330**

Zjednodušené výpočtové hodnocení a klasifikace obytných budov s velmi nízkou potřebou tepla na vytápění – bytové domy; tato technická normalizační informace stanovuje jednotný postup hodnocení bytových domů, se zvláštním důrazem na nízkoenergetické a pasivní domy. Stanovuje soubor okrajových podmínek výpočtů, způsob užití budovy v referenčním hodnocení pro jednotné započítání vnitřních tepelných zisků a výměny vzduchu a předepisuje jednotný přístup při uvažování pasivních solárních zisků v budově, účinnost přeměny energie v technických zařízeních a přepočítání na hodnoty primární energie.

### **TOC**

Celkový organický uhlík, organické látky

### **Topný faktor**

(COP, Coefficient of Performance) je základním parametrem ukazujícím „účinnost“ tepelného čerpadla. Je to poměr mezi vyrobeným teplem a spotřebovanou elektrickou energií. Čím vyšší je topný faktor, tím levnější je provoz zařízení. Topný faktor se u tepelného čerpadla mění podle podmínek, ve kterých pracuje. Podmínky stanovení topného faktoru se uvádějí například takto: S0/W35, což znamená, že na vstupu do tepelného čerpadla je tekutina o teplotě 0 °C a na výstupu do topného systému tekutina o teplotě 35 °C.

### **TZL**

Tuhé znečišťující látky, prach

### **Veřejná podpora**

Veřejnou podporou se rozumí každá podpora poskytnutá v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby, a pokud ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Za státní prostředky se na základě judikatury ES považují i ostatní veřejné zdroje (tedy i dotace z programu Zelená úsporám).

V programu Zelená úsporám lze poskytovat dotace ve třech režimech veřejné podpory, které jsou slučitelné s právními předpisy EU. Je to v režimu *de minimis* (200 tis. EUR), podle Dočasného rámce (500 tis. EUR) a podle Blokované výjimky (7,5 mil. EUR). Zároveň platí omezení podle přílohy č. I/3 Směrnice MŽP č. 9/2009 (100 milionů Kč).

### **Vlastník**

Osoba zapsaná jako majitel objektu, který je předmětem prováděných opatření, na listu vlastnictví, tj. ve výpisu z katastru nemovitostí. Pokud má nemovitost více vlastníků, je třeba předložit úředně ověřený souhlas všech spoluvlastníků objektu s provedením opatření nebo instalací zařízení (formulář „souhlasného prohlášení vlastníků nemovitosti“ je ke stažení na [www.zelenausporam.cz](http://www.zelenausporam.cz), není vyžadován ověřený podpis žadatele).

### **Vyrozumění o poskytnutí podpory**

Příslib dotace u žádosti podané před realizací opatření, vydané pro konkrétní žádost a žadatele, které stanovuje výši podpory a mezní termín čerpání dotace

### **Vytápěná zóna**

Vytápěnou zónou je celá budova nebo její ucelená část, v níž je zajišťován nějaký požadovaný stav vnitřního prostředí (požadovaná teplota, vlhkost). K vytápěné zóně přiléhá buď venkovní prostředí, nebo další zóna (např. nevytápěná zóna) – viz obrázek Obálka budovy.

### **Zařízení**

Instalované zařízení na využívání energie z obnovitelných zdrojů energie včetně příslušenství, na které je poskytována podpora z Programu

### **Zdroj na biomasu**

Výhradně hlavní lokální zdroj napojený na otopnou soustavu objektu, který využívá energii pouze biomasy a zajišťuje dodávku tepla pro vytápění obytného domu a případně i přípravu teplé vody

### **Žadatelé**

Vlastníci a stavebníci budov určených k bydlení (fyzické osoby i právnické osoby). Žadatelem o podporu může být pouze osoba, která je zapsána v katastru nemovitostí jako (spolu)vlastník nemovitosti a která rodinný dům nebo bytový dům bude po 15 let užívat k bydlení nebo poskytování bydlení. Pokud poskytnutí podpory žadateli vylučuje nebo neumožňuje obecně závazný právní předpis, podporu nelze poskytnout.

# Přílohy

## Požadavky na minimální rozsah projektu

K žádosti o poskytnutí dotace se přikládá dokumentace, z níž je patrný rozsah a způsob provedení podporovaných opatření a také to, že tato opatření splňují kritéria stanovená Programem pro čerpání dotace. Dokumentace je zároveň nástrojem k výpočtu požadované dotace.

Tento **minimální rozsah dokumentace (projektu)** je nutné předložit vždy, a to bez ohledu na stanovisko místně příslušného stavebního úřadu, tj. i v případě, že stavební úprava nebo udržovací práce nevyžadují ohlášení ani stavební povolení. Pokud je minimální rozsah dokumentace (projektu) požadované Programem součástí projektové dokumentace pro stavební povolení či ohlášení, postačuje předložit tuto projektovou dokumentaci.

## TECHNICKÁ ZPRÁVA

### Identifikace stavebníka žadatele:

- jméno a příjmení, místo trvalého pobytu stavebníka žadatele,
- jméno a příjmení projektanta, číslo, pod kterým je v evidenci autorizovaných osob, vedené Českou komorou architektů nebo Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, zapsán s vyznačeným oborem, popřípadě specializací jeho autorizace, rovněž jeho kontaktní adresa; případně stejné údaje u osoby oprávněné k činností stanoveným zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů (energetický auditor, energetický expert).

### Údaje o stavbě a její stručný popis:

- účel stavby,
- technické a konstrukční řešení stavby a konstrukcí tvořících její obálku,
- popis navrhovaných úprav,
- předpokládaná doba výstavby včetně popisu postupu výstavby v případě, že se žádost podává před zahájením realizace,
- údaje o podlahové ploše budovy v m<sup>2</sup> – uvažuje se jako celková vnitřní podlahová plocha všech podlaží budovy vymezená vnějšími stěnami, viz zákon č. 406/2000 Sb., § 2 písm. p), podrobněji také v TNI 73 0329 (30),
- údaje o počtu bytů a osob.

### Stavebnětechnický posudek:

U bytových domů je požadováno provedení stavebnětechnického posouzení budovy před podáním žádosti o podporu. Stavebnětechnické posouzení musí minimálně obsahovat posouzení stability nosné konstrukce, soudržnosti a vlhkostních poměrů konstrukce. Smyslem je garance proveditelnosti a trvanlivosti zateplení, nebo výměny oken v požadované kvalitě.

### ODBORNÝ POSUDEK

bude obsahovat:

- odkaz na použité výpočetní postupy a software pro výpočet součinitelů prostupu tepla a měrné roční potřeby tepla na vytápění,
- uvedení vstupních hodnot zadávaných do výpočtů.

Pro **A.1:**

- **Posouzení tepelnětechnických vlastností** konstrukcí budovy pro výchozí a nový stav podle ČSN 73 0540:2007 – Tepelná ochrana budov.
- Výpočet také doloží, že všechny zatepované části obálky budovy, anebo vyměňované (případně repasované) výplně otvorů splňují po úpravě alespoň normou předepsané požadované hodnoty součinitelů prostupu tepla  $U$  jednotlivými konstrukcemi. Doložení ostatních tepelnětechnických vlastností, které je nutno splnit dle vyhlášky 148/2007 Sb., není pro podmínky Programu požadováno.
- **Výpočet měrné roční potřeby tepla na vytápění  $E_A$**  podle harmonizovaných technických norem s případným použitím metody výpočtu a okrajových podmínek dle TNI 73 0329 (rodinné domy) a TNI 73 0330 (bytové domy).
- Výpočty se provádějí pro stav budovy před provedením opatření vedoucích k úspoře tepla (zateplení, výměna oken apod.) a po jejich provedení. Hodnota měrné roční potřeby tepla na vytápění  $E_A$  se počítá pro velikost podlahové plochy před provedením opatření a po jejich provedení.

Pokud vlastník rodinného a bytového domu budovu vedle jejího zateplení zároveň rozšiřuje o přístavbu nebo nástavbu, pak se hodnota měrné roční potřeby tepla na vytápění  $E_A$  počítá:

- před realizací opatření na podlahovou plochu budovy původního tvaru,
- po realizaci opatření na podlahovou plochu budovy včetně přístavby nebo nástavby.

Pro **A.2:**

- **Posouzení tepelnětechnických vlastností** konstrukcí budovy pro výchozí a nový stav podle ČSN 73 0540:2007 – Tepelná ochrana budov, u kterých bude provedeno opatření ke snížení potřeby tepla na vytápění.

- Výpočet také doloží, že vybraná jedna, nebo více zateplených částí obálky budovy, anebo vyměňované (příp. repasované) výplně otvorů splňují Programem předepsané hodnoty součinitelů prostupu tepla  $U$  jednotlivými konstrukcemi. Doložení ostatních tepelnětechnických vlastností, které je nutno splnit dle vyhlášky 148/2007 Sb., není pro podmínky Programu požadováno.
- **Výpočet měrné roční potřeby tepla na vytápění  $E_A$**  podle harmonizovaných technických norem s případným použitím metody výpočtu a okrajových podmínek dle TNI 73 0329 (rodinné domy) a TNI 73 0330 (bytové domy).
- Výpočty se provádějí pro stav budovy před provedením opatření vedoucích k úspoře tepla (zateplení, výměna oken apod.) a po jejich provedení. Hodnota měrné roční potřeby tepla na vytápění  $E_A$  se počítá pro velikost podlahové plochy před provedením opatření a po jejich provedení.

Pokud vlastník rodinného a bytového domu budovu vedle jejího zateplení zároveň rozšiřuje o přístavbu nebo nástavbu, pak se hodnota měrné roční potřeby tepla na vytápění  $E_A$  počítá:

- před realizací opatření na podlahovou plochu budovy původního tvaru,
- po realizaci opatření na podlahovou plochu budovy včetně přístavby nebo nástavby.

## VÝKRESOVÁ ČÁST

- **Půdorysy jednotlivých podlaží pro stávající i nový stav v měřítku max. 1:100**, které vyjadřují architektonické a stavební řešení s uvedením:
  - základních půdorysných rozměrů obvodových konstrukcí objektu,
  - celkových vnitřních rozměrů objektu, případně základních půdorysných rozměrů plochy uvažované pro výpočet měrné potřeby tepla na vytápění,
  - popisu funkčního užití místností (legenda místností),
  - popisu skladeb (materiály, tloušťky),
  - rozměrů výplní otvorů,
  - označení umístění objektu podle světových stran.
- **Minimálně 1 řez pro stávající i nový stav v měřítku max. 1:100**, který obsahuje:
  - popis skladeb vodorovných konstrukcí a střeš (materiály, tloušťky),
  - výškové kóty jednotlivých podlaží (světélé a konstrukční výšky),
  - výšky terénu.
- **Pohledy** schematicky dokumentující celkové architektonické řešení s vyznačením prvků, jako jsou výplně otvorů, balkony, lodžie, arkýře apod.; u změn staveb i pohledy stávajícího stavu a po provedeních úpravách.

Výkresy musejí být dostatečným podkladem pro určení rozsahu stavebních změn, stanovení či kontrolu údajů požadovaných Programem a pro vytvoření položkového rozpočtu podpořeného opatření.

# Seznam typizovaných konstrukčních soustav

## Příloha 1 nařízení vlády 299/2001 Sb.

Seznam typizovaných konstrukčních soustav realizovaných v hromadné výstavbě bytových domů postavených panelovou technologií

---

|   |   |
|---|---|
| T 1   | T 09 B  |
| T 5   | B 2   |
| T 11  | B 4   |
| T 12  | VM 0S   |
| T 13  | VO S  |
| T 14  | VP 0S   |
| T 15  | B 60  |
| T 16  | B 70  |
| T 17  | B 70 – 360  |
| T 20  | MS Průmstav   |
| T 22  | PS 61   |
| T 42  | PS 69   |
| T 52  | PS 69/2   |
| G 40  | HK 60   |
| G 55  | HK 65   |
| G 57  | HK 69   |
| G 58  | HKS 70  |
| G 59  | HKS G   |
| G 05 64   | BP 70 0S  |
| G 05 66   | VVÚ ETA   |
| T 01 B  | Larsen & Nielsen  |
| T 02 B  | BANKS   |
| T 03 B  | GP 1.11   |
| T 05 B  | OP 1.13   |
| T 06 B  | OP 1.21   |
| T 08 B  | OP 1.31   |
| T 0B-Nitra  | Bytové domy postavené panelovou technologií<br>v regionech po Sovětské armádě |
| Krajské materiálové varianty blokopanelových domů |   |

---



Program Ministerstva životního prostředí  
administrovaný Státním fondem životního prostředí ČR,  
zaměřený na úspory energie a obnovitelné zdroje energie  
v rodinných a bytových domech 2009–2012

  
Ministerstvo životního prostředí  
České republiky



STATNÍ FOND  
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ  
ČESKÉ REPUBLIKY

Web [www.zelenausporam.cz](http://www.zelenausporam.cz)  
E-mail [dotazy@zelenausporam.cz](mailto:dotazy@zelenausporam.cz)  
Zelená linka 800 260 500